

תוכנית הלימודים - מדעי ההתנהגות

שנה א'

תשפ"ו

התוכנית במדעי ההתנהגות כוללת לימודים בתחומים פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. הלימודים מקנים היכרות שיטתית ורב תחומית עם היבטים שונים של התנהגות אנושית, תהליכים חברתיים ומגוון תרבותי.

מטרות התכנית

להקנות לסטודנט ידע תאורטי ומחקרי, כלים יישומיים וניסיון מעשי, אשר יתרמו לו בעבודה עם אנשים בתחומים שונים, ויסייעו בהתמודדות עם השינויים המהירים המתחוללים בכל תחומי חיינו. התוכנית מהווה בסיס טוב להמשך ההתמקצעות בכיוונים שונים בלימודים גבוהים או בתעסוקה.

תאור התכנית*

תכנית הלימודים כוללת קורסים עיוניים, מתודולוגיים והתנסותיים בשני תחומי הידע הנלמדים: פסיכולוגיה וסוציולוגיה-אנתרופולוגיה. בשנה א' נלמדים בעיקר קורסי מבוא וקורסים מתודולוגיים בכל אחד משני התחומים. בשנה ב' יש העמקה בתחומי הלימוד, ובשנה ג' יש דגש על קורסים התנסותיים – פרקטיקום וסמינר מחקר. בקורסים אלה הסטודנט משלב בין הידע העיוני והידע המתודולוגי שרכש ומיישם אותם למחקר בנושא שהוא בוחר, ולעבודה מעשית עם אוכלוסייה או ארגון אותם הוא בוחר. הקורסים ההתנסותיים חושפים את הסטודנטים לעיסוקים של אנשי מדעי החברה במוסדות טיפוליים, במוסדות חינוכיים, בארגונים ייעוציים ובארגונים מגוונים מהמגזר הפרטי והציבורי.

ארגון הלימודים

תכנית הלימודים הינה תלת שנתית ומחייבת השתתפות בשיעורים, בסמינרים ובסדנאות בהיקף של 120 נקודות זכות.

הלימודים בתוכנית מתקיימים בשלושה ימי לימודים. בתשפ"ו הלימודים יתקיימו בימים שני עד רביעי. פתיחת קורסי בחירה מותנית במספר הנרשמים.

לקורסים מסוימים נדרשים קורסי קדם. כלומר, סטודנט שלא עבר בהצלחה את קורס הקדם לא יוכל להירשם לקורס ההמשך. (מידע מפורט בקובץ מתווה קורסים)

לידיעתכם, במהלך התואר יהיה צורך בשימוש במחשב נייד בהוראה/בבחינות. סטודנטים בעלי קושי כלכלי מוזמנים לפנות לדקאנט לסיוע.

* המחלקה למדעי ההתנהגות שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בתכנית הלימודים לפי צרכיה, על-פי שיקול דעתה או על-פי דרישות המועצה להשכלה גבוהה.

תכנית הלימודים

קורסי החובה בתוכנית כוללים מגוון רחב של נושאים הכרחיים לבוגר במדעי ההתנהגות, וכן קורסים מתודולוגיים בדגש על מחקר כמותני. בין קורסי החובה תמצאו קורסי מבוא שיפרשו את נושאי הלימוד השונים בפסיכולוגיה וכן קורסים מרכזיים בכל אחד מהתחומים. בנוסף, התוכנית כוללת גם **קורסי בחירה** המאפשרים לסטודנט להרחיב ולהעמיק את השכלתו בתחומים המעניינים אותו.

קורסים משלבי התנסות (התנסות בשדה, סמינר ופרקטיקום)

מרכיב ייחודי בתכנית הלימודים הוא למידה התנסותית המלווה את הלימודים האקדמיים. התכנים נבחרים על-ידי הסטודנטים בהתאם להתמחות הנבחרת בשנה השנייה והשלישית ללימודיהם. במהלך הלימודים מוצעים לסטודנטים לימודים בשדה וסדנאות בשיתוף מורי המרכז האקדמי ואנשי מקצוע בשטח. התנסות זו מאפשרת להם להתנסות בהנחיית קבוצה אשר בה משולבים מתמודדי נפש, במפגש עם אנשים בגיל השלישי, נוער בסיכון ועוד. דרך עבודתם יהיה ניתן להעמיק בהיבטים אתיים של עבודה זו. השילוב בין ידע אקדמי ומתודולוגי לבין למידה התנסותית מסייע לסטודנטים לפתח מיומנויות להבחנה, זיהוי והכללה - הנדרשות לפיתוח מוצלח של קריירה אקדמית ו/או מקצועית. ההתנסויות בשדה חושפות את הסטודנטים לעיסוקים של אנשי מדעי החברה במוסדות טיפוליים, במוסדות חינוכיים, בארגונים ייעוציים, ובארגונים מגוונים מהמגזר הפרטי והציבורי.

בשנה ב' יהיה עליכם ללמוד קורס התנסות בשדה.

מהו קורס התנסות בשדה

מטרת הקורס היא לאפשר לסטודנטים התנסות משמעותית בשדה, תוך הדרכה וליווי לצורך המשך פיתוח הכישורים הפסיכולוגיים והסוציולוגיים-אנתרופולוגיים שלהם. הקורס פועל במתכונת של סדנאות והתנסות במסגרות שונות, בהן הם מקבלים הדרכה אישית מאנשי המקצוע העובדים במקום זה (פסיכולוגים, מדריכים חינוכיים, מנהלי פיתוח ארגוני וכו'). ההתנסות מתקיימת מעבר לימי הלימודים בקמפוס.

בשנה ג' יהיה עליכם ללמוד סמינר ופרקטיקום, שהינם קורסים משלבי התנסות הן בעבודה מעשית בארגונים ומוסדות העוסקים בעשייה חברתית, ארגונית וטיפולית, והן בהתנסות במחקר.

מהו סמינר

- במסגרת הסמינר תתבקשו לבצע עבודת מחקר עצמאית בנושא הסמינר אליו תשובצו.
- נושא העבודה יגובש בעזרת המרצה של הסמינר ובאישורו.
- התהליך יכלול ניסוח שאלת מחקר מקורית, כתיבת סקירת ספרות, איסוף וניתוח נתונים אמפיריים (כמותניים ו/או איכותניים) וכתיבת עבודה סופית.
- במסגרת הסמינר תתבקשו לכתוב הצעת מחקר, לקחת חלק במפגשים משותפים ובפגישות אישיות עם המרצה, להציג חלקים מהתוצרים שלכם בפני שאר הסטודנטים וכאמור, לבצע עבודת מחקר על מרכיביה השונים.
- עבודת הסמינר היא בזוגות.
- הסמינר הוא קורס שנתי (סמ' א'+ב') של 6 נ"ז.

מהו פרקטיקום

- במסגרת הפרקטיקום תתנסו בעבודה מעשית במסגרות טיפוליות וארגוניות בהתאם לפרקטיקום אליו תשובצו
- העבודה המעשית תתבצע במסגרות שונות ברחבי הארץ ושלא במסגרת ימי הלימודים.
- העבודה בפרקטיקום היא אישית.
- הפרקטיקום הוא קורס שנתי (סמ' א'+ב') של 6 נ"ז.

התמחות בפסיכולוגיה

הלימודים בהתמחות מקנים ידע ומושגים בסיסיים במבחר תחומים בפסיכולוגיה ומאפשרים התנסות מודרכת בלתי-אמצעית בעבודה סמי-קלינית, מחקרית ויישומית. התמחות זו כוללת את כל קורסי החובה בפסיכולוגיה הנדרשים לשם קבלה לתואר מוסמך (MA) בפסיכולוגיה באוניברסיטאות, כמו גם במרכז האקדמי רופין. בהתמחות מגוון עשיר של קורסים מתודולוגיים המקנים לסטודנטים ידע נרחב בשיטות המחקר המרכזיות שבהן נעשה שימוש בפסיכולוגיה. במשך שנות התואר נלמדים קורסים במגוון תחומי ליבה, ובכלל זה, פסיכולוגיה חברתית, תורות האישיות, פסיכולוגיה התפתחותית וקוגניטיבית, פסיכופתולוגיה, גנטיקה התנהגותית ועוד. וגרי ההתמחות מועסקים בתפקידים טיפוליים ופרה-טיפוליים, בתחומי הפסיכולוגיה הארגונית והייעוץ הארגוני, בחברות מיון והשמת כוח אדם וכן בתחומים של חינוך מיוחד, ליקויי למידה ועוד, ובתפקידים כגון מנהל הוסטל שיקומי, מנהל מתנדבים, עובדי תכנית למניעת נשירה מביה"ס התיכון ואחראי מדריכים במרכז חירום לילדים. רבים מבוגרי ההתמחות ממשיכים ללמוד לתארים מתקדמים ומתקבלים לתוכניות מוסמך ודוקטורט בארץ ובחו"ל במגוון תחומים אקדמיים כגון פסיכולוגיה קלינית, פסיכולוגיה רפואית, נוירו-פסיכולוגיה שיקומית, פסיכודרמה, ביבליותרפיה, טיפול באמנות, קרימינולוגיה קלינית, ייעוץ ופיתוח ארגוני, פסיכולוגיה ארגונית, פסיכולוגיה קוגניטיבית, לקויות למידה, חינוך מיוחד, ייעוץ חינוכי, פסיכולוגיה חברתית, גרונטולוגיה, בריאות הציבור ועוד.

פירוט תוכנית הלימודים בהתמחות בפסיכולוגיה

שנה	קורס	נ"ז
שנה א'	יסודות המחשבה המערבית א'	2
	יסודות המחשבה המערבית ב'	2
	כתיבה מדעית	3
	מבוא לאנתרופולוגיה א'	2
	מבוא לאנתרופולוגיה ב'	2
	מבוא לסוציולוגיה א'	2
	מבוא לסוציולוגיה ב'	2
	סטטיסטיקה א'	3
	סטטיסטיקה ב'	4
	מבוא לכלכלה התנהגותית	2
	יסודות פיזיולוגים של ההתנהגות א'	2
	יסודות פיזיולוגים של ההתנהגות ב'	2
	מבוא לפסיכולוגיה	3
	פסיכולוגיה חברתית א'	2
	פסיכולוגיה חברתית ב'	2
	פסיכולוגיה התפתחותית א'	2
	פסיכולוגיה התפתחותית ב'	2
שנה ב'	שיטות מחקר איכותניות א'	2
	שיטות מחקר איכותניות ב'	2
	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	2
	תאוריות סוציולוגיות עכשוויות	2
	התנסות בשדה	4
	שיטות מחקר כמותיות א'	3
	שיטות מחקר כמותיות ב'	3

קורסי חובה מחלקתיים
- 82 נ"ז

2	פסיכופתולוגיה א				
2	פסיכולוגיה קוגניטיבית א				
2	תאוריות של האישיות א'				
3	סטטיסטיקה ג'				
2	סוציולוגיה של החברה בישראל א'	שנה ג'			
6	סוציולוגיה של החברה בישראל ב'				
6	פרקטיקום				
6	סמינר				
2	ניורופסיכולוגיה א'	שנה ב			קורסי חובה בהתמחות 6 נ"ז
2	תפיסה א'				
2	למידה				
2	ניורופסיכולוגיה ב'	שנה ג'			קורסי ליבה 8 נ"ז
2	פסיכופתולוגיה ב'				
2	תאוריות של האישיות ב'				
2	פסיכולוגיה חינוכית				
2	שיפוט וקבלת החלטות				
2	ליקויי למידה – מח קוגניציה ורגש				
2	מבוא לפסיכולוגיה של הספורט	שנה ג'	קורסי בחירה מחלקתיים בפסיכולוגיה 8 נ"ז		
2	פסיכולוגיה ארגונית				
2	פסיכולוגיה חינוכית				
2	מסיון להפרעה				
2	פסיכולוגיה פלילית				
2	פסיכולוגיה רפואית – נלמד באנגלית				
2	היבטים פסיכולוגיים בתהליכי חקירה ומשפט				
2	תרבות ומגדר מחפשות נפש: היבטים של תרבות ומגדר בבריאות הנפש			שנה א'	קורסי בחירה מחלקתיים בסוציולוגיה 16 נ"ז (יש ללמוד 8 קורסים בסוציולוגיה לאורך כל התואר)
2	חירום וחוסן בקהילה				
2	מבוא למשאבי אנוש				
2	מבוא לארגונים				
2	אבהות: היבטים פסיכולוגיים וסוציולוגיים	שנה ב'			
2	גבולות פתוחים, גבולות סגורים וחוצים לא חוקיים				
2	אלימות פוליטית וטרור				
2	מיתוס, זהות וזיכרון קולקטיבי: מבט על ישראל-פלסטיין				
2	מבוא לאנתרופולוגיה פסיכולוגית				
2	אנתרופולוגיה של ההולדה	שנה ג'			
2	דיוקן התרבות כיצירה ספרותית וקולנועית				
2	אלימות בהקשרים משפחתיים, מגדריים ומבניים				
2	מנהיגות בארגונים				
2	תקשורת בין אישית				
2	ניהול אירועי משבר ומצבי חירום: ארגונים וקהילות				

* המחלקה למדעי ההתנהגות שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בתכנית הלימודים לפי צרכיה, על-פי שיקול דעתה או על-פי דרישות המועצה להשכלה גבוהה.

התמחות במשאבי האנוש ופיתוח ארגוני

התמחות זו משמשת בסיס לעבודה וללימודים בתחומי משאבי האנוש והפיתוח הארגוני, ומשלבת בין קורסים במדעי ההתנהגות (פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה) לבין קורסים במנהל עסקים הכוללים קורסים מתקדמים כגון: סדנת דינמיקה קבוצתית, תקשורת בין-אישית בעבודה וניהול משא ומתן, אסטרטגיה עסקית ומדיניות משאבי אנוש, שוק העבודה של המחר ועוד. רבים מבוגרי ההתמחות משתלבים בתפקידים שונים במחלקות למשאבי אנוש – כמנהלים, אחראי גיוס ומיון, אחראי הדרכה ופיתוח ארגוני, מנהלי הדרכה ורווחה, מנתחי עיסוקים בחברות השמה ובמכונים פסיכולוגיים, יועצים ארגוניים ומנחי קבוצות, מנהלי מוקדי שירות, ונושאי תפקידים פנים-ארגוניים מגוונים. הלימודים בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני פותחים בפני הבוגרים מגוון עצום של אפשרויות ללימודי המשך למוסמך: בלימודי ארגונים, בלימודי עבודה, במנהל ציבורי, בתקשורת, בחינוך, ביישוב סכסוכים, בקרימינולוגיה, בביבליותרפיה, ובאנתרופולוגיה ובסוציולוגיה. תוכנית הלימודים בהתמחות משאבי אנוש ופיתוח ארגוני כוללת את כל הקורסים שנכללים ברשימת קורסי ההשלמה הנדרשים לקראת תואר שני בפסיכולוגיה ומאפשרת הרשמה גם ללימודי מוסמך בפסיכולוגיה ארגונית במרכז האקדמי רופין. מועמדים שמעוניינים להירשם לתוכניות מוסמך בפסיכולוגיה במוסדות אחרים, חלה עליהם האחריות הבלעדית לברר בעצמם את תנאי ההרשמה במוסדות אחרים.

פירוט תוכנית הלימודים התמחות במשאבי האנוש ופיתוח ארגוני

שנה	קורס	נ"ז
שנה א'	יסודות המחשבה המערבית א'	2
	יסודות המחשבה המערבית ב'	2
	כתיבה מדעית	3
	מבוא לאנתרופולוגיה א'	2
	מבוא לאנתרופולוגיה ב'	2
	מבוא לסוציולוגיה א'	2
	מבוא לסוציולוגיה ב'	2
	סטטיסטיקה א'	3
	סטטיסטיקה ב'	4
	מבוא לכלכלה התנהגותית	2
	יסודות פיזיולוגים של ההתנהגות א'	2
	יסודות פיזיולוגים של ההתנהגות ב'	2
	מבוא לפסיכולוגיה	3
	פסיכולוגיה חברתית א'	2
	פסיכולוגיה חברתית ב'	2
	פסיכולוגיה התפתחותית א'	2
	פסיכולוגיה התפתחותית ב'	2
שנה ב'	שיטות מחקר איכותניות א'	2
	שיטות מחקר איכותניות ב'	2
	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	2
	תאוריות סוציולוגיות עכשוויות	2
	התנסות בשדה	4
	שיטות מחקר כמותיות א'	2

קורסי חובה
מחלקתיים -
82 נ"ז

3	שיטות מחקר כמותיות ב'		
2	פסיכופתולוגיה א		
2	פסיכולוגיה קוגניטיבית א		
2	תאוריות של האישיות א'		
3	סטטיסטיקה ג'		
2	סוציולוגיה של החברה בישראל א'	שנה ג'	
6	סוציולוגיה של החברה בישראל ב'		
6	פרקטיקום		
6	סמינר		
2	מיומנויות והכשרה בעולם העבודה	שנה ב	קורסי ליבה 6 נ"ז
2	לא רק הרפתקה – תיאוריה אנתרופולוגית למתקדמים	שנה ג'	
2	אנתרופולוגיה בת זמננו: מסע במרחב		
2	מבוא לארגונים	שנה א'	קורסי חובה בהתמחות 22 נ"ז
2	מבוא לניהול משאבי אנוש		
2	מבוא לפיתוח ארגוני	שנה ב	
2	עיצוב מערכות למידה והדרכה		
2	שוק העבודה ויחסי עבודה		
2	סדנא: שיטות אבחון וכלים במיזן וגיוס עובדים		
2	דיני עבודה ויחסי עבודה		
2	טכנולוגיה בשירות משאבי-אנוש	שנה ג'	
2	רב תרבותיות ושונות בארגונים		
2	הערכת ביצועי עובדים		
2	אסטרטגיה עסקית ומדיניות משאבי אנוש		
2	מנהיגות בארגונים	שנה ג'	קורסי בחירה בהתמחות 6 נ"ז
2	תקשורת בין אישית		
2	ניהול אירועי משבר ומצבי חירום: ארגונים וקהילות		
2	מסיכון להפרעה	שנה ג'	קורסי בחירה מחלקתיים בפסיכולוגיה 2 נ"ז
2	תאוריות של האישיות ב		
2	פסיכופתולוגיה ב'		
2	פסיכולוגיה רפואית - קורס תוכן באנגלית		
2	היבטים פסיכולוגיים בתהליכי חקירה		
2	ליקויי למידה – מח קוגניציה ורגש		
2	פסיכולוגיה ארגונית		
2	שיפוט וקבלת החלטות		
2	פסיכולוגיה פלילית		
2	פסיכולוגיה חינוכית		
2	אנתרופולוגיה של ההולדה	שנה ג'	קורסי בחירה מחלקתיים בסוציולוגיה 2 נ"ז
2	דיוקן התרבות כיצירה ספרותית וקולנועית		
2	אלימות בהקשרים משפחתיים, מגדריים ומבניים		

* המחלקה למדעי ההתנהגות שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בתוכנית הלימודים לפי צרכיה, על-פי שיקול דעתה או על-פי דרישות המועצה להשכלה גבוהה.

מידע כללי

מהם קורסים רופניים

קורס רופיני הינו קורס שאינו נכלל בתוכנית הלימודים של כל מחלקה, תכניו מגוונים ומאפשרים לכם הסטודנטים להנות מתחום עניין שונה או משלים ללימודיו. **סטודנט יכול ללמוד עד 4 נ"ז בתואר (2 נ"ז בכל תוכנית) במקום קורס בחירה מחלקתי, סוציולוגיה או פסיכולוגיה (בפסיכולוגיה, ניתן להחליף רק קורסי בחירה רמה ב').**

אין חובה לבחור בקורס רופיני. סטודנט שיבחר ללמוד קורס רופיני, באחריותו לעדכן את מזכירות המחלקה לאיזה תוכנית הוא משייך את הקורס (פסיכולוגיה או סוציולוגיה) וזאת על מנת שבגיליון הציונים שלו יוצג הקורס באופן הנכון והתקין.

להלן רשימת קורסים הרופניים לשנה"ל תשפ"ו:

- סטודנטים החברים בנבחרות הספורט של המרכז האקדמי רופין – כפוף לאישור היחידה לספורט.
 - מעורבות חברתית - מידע מפורט ניתן לקבל דרך היחידה למעורבות חברתית
 - 14 ימי מילואים (נספרים מהיום הראשון ללימודים ועד למועד ב' האחרון של אותה שנת לימודים)
- לידיעתכם, מספר המקומות בקורסים הרופניים מוגבל וניתנת קדימות הרשמה לסטודנטים משנה ג'.**

רישום למעורבות חברתית

הרישום למעורבות חברתית יתבצע ע"י סטודנט באתר "היחידה ליזמות ומעורבות חברתית".

לפרטים נוספים ניתן ליצור קשר עם רכזת המעורבות החברתית:

- בדוא"ל lilacha@ruppin.ac.il
- בטלפון או בוואטסאפ למספר נייד 052-8572124 בשעות הפעילות של הרכזת: יום ראשון - חמישי בין השעות 09:00-14:00.

חשוב להדגיש כי:

- סטודנט רשאי להירשם לקורס **אחד** של 2 נקודות זכות בגין פעילות חברתית וקהילתית **או** בגין חברות בנבחרת הספורט של המרכז האקדמי רופין
 - סטודנט שכבר קיבל 2 נקודות זכות בקורס נבחרת ספורט ויירשם בתשפ"ה לקורס זה, הרישום שלו יבוטל.
- * רשימת קורסי הבחירה הרופניים מתעדכנת בכל שנה מחדש.

מהם קורסים בעלי תוכן באנגלית

לפי הנחיות המל"ג, החל משנה"ל תשפ"ב כל סטודנט לתואר ראשון שהתקבל עם **רמת פטור** נדרש ללמוד **שני קורסים באנגלית** כחלק מחובות התואר. סטודנט שהתקבל עם רמת אנגלית "**מתקדמים ב'**" נדרש ללמוד קורס תוכן **אחד בלבד** במהלך לימודי התואר שלו (לאחר שעבר בהצלחה את הקורס מתקדמים ב').

הקורסים הינם חלק מחובות התואר וכלולים בשכר הלימוד ויש לסיים קורסים אלו במסגרת שנות הלימוד בתואר.

בהצלחה!